שומרת יבם שקדש אחיו את אחותה משום שומרת

ר' יהודה בן בתירה אמרו אומרים לו המתן

עד שיעשה אחיך מעשה יואמר שמואל

הלכה כר' יהודה בן בתירה א"ל דאי דרב

מאי (א"ל) קשיא דרב אדרב דלמא אמוראי

נינהו ואליבא דרב כיון דאיתמר משמיה

דשמואל בהדיא ומשמיה דרב כאמוראי לא

שבקינן משמיה דשמואל בהדיא ומוקמינן

כאמוראי ואליבא דרב אמר רב כהגא אמריתה לשמעתא קמיה דרב זביד

מנהרדעא אמר אתון הכי מתניתו לה

אנן בהדיא מתנינן ווי אמר רב יהודה

אמר שמואל שומרת יבם שמתה אסור

באמה אלמא סקסבר יש זיקה ואזרא שמואל לטעמיה ראמר שמואל הלכה

כרבי יהודה בן בתירה וצריכי דאי אשמעינן

יש זיקה ה"א ה"מ בחד אבל בתרי לא

"קמ"ל ואי אשמעינן הלכה כר' יהודה בן

בתירה ה"א ה"מ מחיים אבל לאחר מיתה

פקעה לה זיקה קמ"ל דזיקה בכדי לא פקעה:

מתני' ישני אחים ומת אחד מהן ויבם

השני את אשת אחיו ואח"כ נולד להן אח

ומת הראשונה יוצאה משום אשת אחיו

שלא היה בעולמו והשניה משום צרתה

סעשה בה מאמר ומת השניה חולצת ולא ס

מתייבמת יר"ש אומר מייבם לאיזו מהן

שירצה או חולץ לאיזו מהן שירצה:

אף היה ר"ש אף גמר רב אושעיא חלוק היה ר"ש אף

בראשונה ממאי מדקתני משנה יתירה

בבא דרישא למאן קתני לה אילימא

לרבנן השתא יבם ולבסוף נולד דכי אשכחה

בהתירא אשכחה אסרי רבגן נולד ואח"כ

יבם מיבעיא אלא לאו לר"ש איצמריך

ותנא רישא להודיעך כחו דר"ש ותנא סיפא להודיעך כחן דרבגן ובְּדין ְהוא

דנפלוג ר"ש ברישא אלא נטר להו לרבנן

עד דמסיימי למילתייהו והדר פליג עלייהו

אלא אשת אחיו שלא היה בעולמו לר"ש

היכי משכחת לה בחד אחא ומית ונולד

לו אח אי גמי בתרי ולא יבם ולא מית

בשלמא יבם ואח"כ נולד כי אשכחה

בהתירא אשכחה אלא נולד ואח"כ יבם

מאי מעמא קסבר יש זיקה וזיקה ככנוסה

דמיא מתקיף לה רב יוסף השתא זיקה

ומאמר מספקא ליה לר"ש אי ככנוסה

דמיא אי לאו ככנוסה דמיא זיקה לחודה

מיבעיא מאי היא דתנן ישלשה אחין

נשואין שלש נשים נכריות ומת אחד מהם

ועשה בה שני מאמר ומת הרי אלו חולצות

ולא מתייבמות שנאמר יומת אחד מהם

יבמה יבא עליה מי שעליה זיקת יבם

ל) מגילה יח: לקמן מא.,ב) שם. ג) רש"ל מ"ז.

ד) [לקמן כז.], ד) עי׳ תוס׳

ולטיל מו: ול"ל אמר רבי

ה [נפיל טו זכל מנה לכי אושעיא וע' תוס' עירובין סח. ד"ה אמר ותוס' לקתן

יט. ד"ה ועוד וכן אימא לעיל ט: רבי אושעיא], לעיל יב. לקמן לא:

ומת אַחַר מֵהֶם וּבֵן אֵין לו לא תִּהְיֶה אֵשֶׁת הַמֵּת לו לא תִּהְיֶה אֵשֶׁת הַמֵּת

דררית רה ה

הַחוּצָה לְאִישׁ זָר

לאשה ויבמה:

ה א טוש"ע אה"ע סימן קנט סעיף ה: קנט סעיף ה: ג'יו מהלכות יבום הלכה יז סמג עשין נח טוש"ע אה"ע סימן קעג סעיף יב:

מוסף רש"י

שומרת יבם. מלפה ליכמה, ומלוה כגדול לייכס, שקידש אחיו את אחותה. כל למד מן האחין וקידש את אחותה של יבמה אחר שנפלה היבמה לפניהן (מגילה יח:) ומלה היבום באחיו (לעיל יה:), אומרים לו המתן. מלכנום, לפי שאחות זקוקתו היא, הואיל ולאחר שנוקקה אחותה לו קידש את זו לריך להמתין עד שתתייבס היבמה לאחיו, דפקעה זיקה (לעיל יו:). עד שיעשה אחיד. עד שיעשה אחיך.
הגדול, מעשה. ביכמח,
או לחלוך או לייבס, אבל
בעוד היכמה לפני כולן
לחלוך או לייבס הרי היא
לכל אחד כאשמו על ידי זיקת יבום ואסור באחותה משום אחות אשה, דקסבר יש זיקה אפילו בתרי וכל שכן בחד, ופליגי רבנן עליה ואמרי הואיל ושני אחים הן אין זיקתו מוטלת להיות על אחד מהן להיות כאשתו ומותר באחותה מגילה יח:). ועשה בה שני מאמר. קידושי יכמה (לעיל יב.). הרי אלו. שמי נשים, חולצות. דמילו כנסה הוי פקעה זיקה קמייתא ולא הוה עלה אלא זיקת נשואי האחרון, אבל מאמר לא מפקע זיקה והויא עלה קלת זיקת ראשון וקלת זיקת האחרון (שם). שנאמר ומת אחד מהם. ולא זו שמתו כ' בעליה וזיקת שניהם עליה ושמיהן אסורות מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמת כדמפרש בפרק ד' אחין, ובחלילה דחדא לא מיפטרא דלאו מבית אחד הואיל ולא כנסה, ואי לא עבד בה מאמר לא הואי עלה אלא זיקת ראשון והוו להו שמי במות הבאות מב' בתים יבמות הבמות מכ בתים ושתיהן מתייבמות (שם). ולא שעליה זיקת שני יבמין. כגון זו שעדיין לא ילתה מזיקת יבומי המת הראשון, דאין יבמה יולאה מזיקתה אלא בביאה, ונתוספה עליה זיקה מחמת מחמרו של שני (גיטין פב:) דכל זמן שלח כנסה פב:) דכל זמן שלנו לנטיי זה עדיין זיקת ראשון עליה ונתוספת עליה זיקת מאמרו, הרי כשמת זה נותרו עלה זיקת שניהם ואילו כנסה הוה פקעה אי נמי לא עבד בה מאמר אי מני לא עד כה מחמר לה הוה עלה לא דקם לה חום עלה אלא דקם לחון לקתון לאין. מיירבה. מיירבה לאיזו מהן שירצה. מכיקתני טעמא בכבייתא אם מחמרו של שני מחמר, אם מחמרו של שני הוא בועל, לאין הוא בועל לאין הוא בועל לאין הוא בועל (מופטרה בלידה. דמדא לא מופטרה בבילה האידה. לא מיפטרא בביאה דאידך, דלמא מאמר לא קני והוו להו ב' יבמות הבאות מב' לא, דלמא מאמר קני והוו להו ב' יבמות הבאות מבית הרי היא אשת שני ואין כאן אלא זיקתו ואם אין קונה הרי הוא כמו שאינו ואין כאן אלא זיקת ראשון: **וחולץ לשניה**. משום ספיקא כדמפרש ואזיל:

שומרת יבם שקידש אחיו את אחותה כו'. אר"י דדוקא קידש אומרים לו המתן מלישה משום דבשעת נישוחין נרחה

כנושא אחות זקוקתו אבל אם נשא כבר שהיא אשתו גמורה פקע לה

בהחולך (לקמן מא. ושם) דבקידש באיסור איירי דמסיק עלה מתה אשתו מותר ביבמתו משום דהואי יבמה שהותרה ונאסרה וחזרה והותרה אבל אם קידש בהיתר קודם נפילה שלא היתה לחות זקוקתו בשעת קידושין ה"ל להמתין כלל: אומרים דו המתן. וא"ת למה לריך להמתין דכיון דקדשה פקעה לה זיקה לגמרי כדמוכח בפ' ד' אחים (לקמן כט. ושם) גבי הא דא"ר אלעזר מאמר לב"ש אינו קונה קנין גמור אלא לדחות בלרה בלבד א"ר אבין אף אנן נמי תנינא ב"ש אומר יקיימו דיעבד אין לכתחלה לא ואי ס"ד דמאמר קונה קנין גמור זה יעשה מאמר ויקנה חה יעשה מאמר ויקנה ומאי קושיא אפי׳ קני קנין גמור הא אמרי׳ הכא דלריך להמתין בקידושין דאורייתא ולפי מאי דפרישית לעיל (כ) דמש״ה חשיב לר"י בן בתירה יחידאה א"ש וי"ל דלר"י בן בתירה דסבר יש זיקה אין הקידושין מפקיעים הזיקה אבל ר' אבין סבר אין זיקה ולא אסור לייבם אלא משום ביטול מלות יבמין ולהכי פריך אי מאמר קונה לב"ש קנין גמור זה יעשה קנין גמור ויקנה חה יעשה מאמר ויקנה ויכולים לעשות ע"י שליח בבת חחת דליכא ביטול מלות יבמין והא דשרי הכא לקיימה אפי׳ לרבי יהודה בן בחירה ובפ׳ ד׳ אחין (נ) ששניהם נשואים ב' אחיות דאייתי לעיל קתני סיפא קדמו וכנסו יוליאו אר"י דשאני גבי ד' אחים שהאחיות לא היו באות לעולם לכלל היתר שכל אחת אחות זקוקתו אבל היכא דאחות יבמה אתיא לכלל היתר לאחר שיעשה אחיו מעשה לא החמירו להוציא: דאר דרב מאי. וא"ת דנסוף פ"ק דכתובות (דף יב:) נמי אמרינן הא דרב יהודה דשמואל היא ולא פריך דאי דרב מאי וי"ל דהכא משמע דרב יהודה משמיה דרב קאמר לה דקאי ארב הונא דקאמר משמיה דרב שומרת יבם

שמתה מותר באמה: משכחת לה בחד אחא. ול״מ

לעיל בפ"ק (דף ט: ושס) בשמעתיה דלוי קאמר בפלוגתא לא קמיירי ופריך והא א"ר אושעיא חלוק היה ר"ש אף בראשונה הא לרבי אושעיא נמי משכחת לה בחד אחא ולפטור לרתה ולרת לרתה נמי משכחת לה למאי דאמר לקמן דמודי ר"ש בזיקת שני יבמין דלאו ככנוסה דמיא וי"ל דמתני' דפרקין אתא לפרושי פרקין קמא דקתני כילד אשת אחיו שלא הי׳ בעולמו ולר׳ אושעיא דחלוק ר"ש אף בראשונה ע"כ מתני דפרק קמא איירי בפלוגתא: שמח

אחד ולא שעליה זיקת שני יבמין רבי שמעון אומר מייבם לאיזהו מהן שירצה אלא זיקת ייבוס ראשון ועכשיו יש כאן וחולץ לשניה יבומי תרוייהו לא דדלמא יש זיקה והוו שני יבמות הבאות זיקת ייבום של שני יבמין שיש עליה מבית קלת זיקה מן הראשון דכל זמן שלא נחייבמה לא פקעי זיקתה מן השני ולרתה אשת השני אסורה משום דידהי : מייבם לאיזו שירלה. דלית ליה הך דרשא דזיקת שני יבמים דאי מאמר קונה

שומרת יכם. ממתנת לייבום יבמה: שקדש אחיו. של יבם את אחותה אחר שנפלה זו לפניו: אומרים לו. למארס המתן מלכנוס לפי שאחות זקוקתו היא: עד שיעשה אחיך מעשה. עד שייבס אחיך את היבמה זיקה לגמרי ואין לריך להממין מלבעול ודוקא קידש אחר נפילה כדמוכח ותפקע זיקתה ממך. אלמא זיקה אסרה לאחותה: א"ל. רב יוסף

תורה אור השלם ו. כי ישבו אחים יחדו

הגהות הב"ח (מ) גם' בהדים מתנינו לה תום' 'ד״ה למר: (ב) לומרים וכו' דפרישית לעיל. נ"ב דף יז בד"ה ולימא: (ג) בא"ד ובפ' ד' אחין ששנים מהן נשואין

תוספות ישנים כמו יבם. היינו משום דלא מית אבל במית זיקה הוי

בעולמו דפרקין קמא וקאמר דכלהו פוטרות לרותיהן ולרות לרותיהו ואי

לאביי ואי משמיה דרב אמרה מאי קשיא לך: דרב אדרב. דא״ר הונא אמר רב לעיל ויו:ז מותר באמה: אמוראי נינהו. רב הונא ורב יהודה תלמידי דרב הוו ופליגי אליביה: כיון דאיתמר משמיה דשמוחל בהדיח. דיש זיקה דשמואל עלמו אמרה ולא תלמידו משמו ומלינו למימר דרב יהודה תלמידו מכלל אותה שמועה אמר לההיא דידיה: ומשמיה דרב איתמר כאמוראי. בפלוגתא דהא פליג רב הונא לא שבקינן כו': הכי קמתניתו לה. לרב יהודה דלעיל בסתמא שלא הזכיר שם רבו ולריכיתו למידק הא דרב יהודה דשמואל היא: ה"ג אנו בהדיא מתנינו לה: ואודא שמואל לטעמיה. כולה רב כהנא אמרה: ה"מ מחיים. כל זמן שיבמתו קיימת: בותבר' ומת. המייבס: מייבם לחיזו שירלה. ופטורה חברתה. ולאו אעשה בה מאמר קאי אלא ארישא דקתני הראשונה יוצאה כו׳

דקאמר ר"ש דכיון דכשנולד כבר

בכולה מילחא: בחד אחא. דודאי

מכח זיקת זה שלא היה בעולמו

אסורה לזה להתייבם: אי נמי

בתרי. אחים ומת האחד ונולד להם אח השלישי: ולא ייבס. זה השני

את יבמתו: ולא מת. אסורה לזה

שנולד לאחר מיתה ליבמה מזיקת

אח שלא היה בעולמו. אבל היכא

דייבמה השני פקעה זיקת אח

הרחשון ונעשית חשתו של זה השני

אי נמי לא יבמה האי שני הואיל

והוזקקה לו הרי היא ככנוסה

כדלקתן וכשמת מותרת לשלישי:

בהתירה השכחה. שלה נחסרה עליו

שעה אחת שלא מקקה לו מכח

הראשון כלום: יש זיקה. כשנפלה

לפני השני קודם לידתו של זה

ומקקה לו לשני אלימא ההיא זיקה

לשוויא ככנוסה והוי ליה כייבם ולבסוף נולד: זיקת יכם אחד.

כגון שלה נפלה אלה פעם אחת או

שכנסה שני ופקעה זיקה ראשונה

וכשמת אין כאן אלא זיקת ייבום של שני

או לא עשה בה מאמר ומת אין כאן

דר"ם

נתייבמה ולא היתה על זה בזיקת נישואי אחיו הראשון מעולם מותרת זיקה וזיקה ככנוסה. והאי לו: גבו' אף בראשונה. וקא שרי יקט וויקט כפסטט דיטר (דקאמר) [דקסבר] בתרי ולא ייבס ולא מית משמע דאין זיקה דאי זיקה ככנוסה אפי' לא יבס הוי נולד ואח"כ ייבס: מדקתני משנה יתירה. לכולה ההיא בבא דרישא דלמאן קתני לה אי לאו דפלוגתא עלה קיימא ולהכי תנייה ככנוסה. וא"ת כיון דזיקה הוי ככנוסה אמאי נקט במתני יבם בלא יבם נמי לאשמועינן דאפי׳ בההיא שרי: למאן קתני לה. לאשמועינן מילתיה דמחן חילטריכה: חילימה לרבנן. שריא ליה לר' שמעון דהוי כמו יבם ואח"כ נולד וי"ל לאשמועינן איסורא לרבנן דהא לא דנקט יבס משום דמפרש הכא אשת אחיו שלא היה איסור ולא היתר לר"ש שמעת מינה ברישא דהא לא איירי בה: ונטר להו. המתין להם: והדר פליג עלייהו.